

СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ - ШЛЯХИ СТАНОВЛЕННЯ

Проф. Ковальов І. О. - ректор університету

Перший номер цього збірника був підготовлений до першої річниці Сумського державного університету, який був створений постановою Кабінету Міністрів України від 13 серпня 1993 року як класичний університет четвертого рівня акредитації.

За цей рік науковці та викладачі нашого молодого університету переконливо довели і своє право на університетський статус, і свою спроможність вести підготовку фахівців та наукові дослідження на високому університетському рівні, і, головне, свої великі потенційні можливості для подальшого динамічного розвитку і досягнення високого світового рівня. Досить нагадати, що за підсумками роботи в 1993 році Сумський державний університет одержав найвищий сумарний рейтинг.

Проте ми ясно бачимо, що це лише перші кроки нашого університету, і як багато ще треба зробити, щоб досягти високого світового рівня на визнання університетською спільнотою. Саме на це спрямовані сьогодні зусилля ректорату та всього колективу університету, незважаючи на дуже несприятливі для цього умови, що склалися в останній час в нашій державі.

Отже, наш вищий навчальний заклад впевнено почав свій шлях. Але щоб вийти на нього, нам потрібно було пройти довгий та важкий шлях становлення, подолання численних об'єктивних та суб'єктивних труднощів, створення матеріальної бази, вирошування професорсько-викладацького складу.

Нагадаю, що ще в 1948 році в нашому місті було створено перший осередок вищої школи - учбово-консультаційний пункт Всесоюзного заочного машинобудівного інституту, до якого були прийняті на навчання перші 18 студентів-заочників.

Через 10 років, в 1958 році він був підпорядкований Українському заочному політехнічному інституту (м. Харків), зріс план прийому до 125 чоловік, з'явилися і перші штатні викладачі та співробітники.

У травні 1960 року учбово-консультаційний пункт було перетворено в загальнотехнічний факультет цього ж інституту. Першим деканом факультету було призначено Попова В. І., якого в 1962 році замінив Король О. Н. - перший кандидат технічних наук у нашому вузі.

Згодом, в березні 1966 року Сумський загальнотехнічний факультет завдяки досягнутому рівню був перетворений у Сумський філіал Харківського політехнічного інституту ім. В.І. Леніна. У складі філіалу було вже 2 факультети - машинобудівний та загальнотехнічний. З першого вересня цього ж року було відкрито і денне відділення, на яке було зараховано перших 75 студентів. Учбовий процес на той час забезпечували вже 40 штатних викладачів, з яких 8 мали вчені ступені та звання. Першим директором філіалу було призначено доцента Іноземцева О.Г., якого у грудні 1967 року замінив на цій посаді доцент Малюченко В.В. А з березня 1972 року очолити філіал було довірено мені.

Весь цей час, тобто з 1966 року і до 1990, року Сумський філіал ХПІ ім. В.І. Леніна інтенсивно розвивався, набував досвіду з організації

учбової, методичної та наукової робіт, закладалися основи його учбово-матеріальної бази. У 1972 році став до ладу наш перший учбовий корпус (нині це Електротехнічний корпус), через рік - два лабораторних корпуси. Пізніше були побудовані 14-ти поверховий учбово-лабораторний корпус (нині це наш Головний корпус), Центральний корпус, бібліотека, їдальня, два студентські гуртожитки. Одночасно відкривалися нові кафедри, розширювалася номенклатура підготовки фахівців, складались наукові школи та нароцувались наукові дослідження. За ці роки була відкрита підготовка інженерів ще з 7 спеціальностей, створені 3 нових факультети та 19 кафедр. Саме в цей час склалися і змужніли наукові школи професорів Холіна Б.Г., Марцинковського В.А., Балацького О.Ф., були виконані сотні наукових робіт, одержано більше 500 авторських свідоцтв на винаходи.

І ось у серпні 1990 року уряд України погодився з пропозицією Міністерства освіти про створення в м. Суми Сумського фізико-технологічного інституту на базі філіалу ХПІ. Новий вуз вже був готовий до випуску інженерів з новітніх наукоємких спеціальностей на глибокому теоретичному фундаменті.

А в серпні 1993 року постановою Кабінету Міністрів України N 648 на базі інституту було створено Сумський державний університет. Так логічно завершилось постійне прагнення викладачів нашого вузу готувати висококваліфікованих фахівців у поєднанні з загальнокультурним розвитком до поступового відходу від підготовки кадрів фахівців до освіти молоді в повному розумінні цього слова. Тому, продовжуючи і надалі поглиблення наукового змісту, забезпечуючи університетську фундаментальність в підготовці фахівців, ми в основу перебудови навчально-виховного процесу поклали курс на широку гуманітаризацію освіти як першооснову переходу на університетські рейки. Ось чому за останні роки в наших учбових планах з'явилось багато нових дисциплін гуманітарного напрямку, створено ряд нових кафедр, відкрито економічний та медичний факультети, готується до відкриття юридичний факультет. Набирає силу створений нещодавно на базі університету учбово-методичний комплекс, до складу якого входить вже 28 учбових закладів області, у тому числі гімназії, ліцеї, коледжі.

Можна впевнено стверджувати, що Сумський державний університет поступово перетворюється в учбовий, науково-методичний та культурний центр регіону.